

3.16 อำเภอสีดา

3.16.1 ประวัติความเป็นมา

อำเภอสีดา เดิมเป็นตำบลหนึ่งอยู่ในเขตการปกครองของอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา และต่อมากระทรวงมหาดไทย ได้มีประกาศกระทรวงฯ ยกฐานะตั้งเป็นกิ่งอำเภอสีดา เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และเมื่อวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2550 กิ่งอำเภอสีดาได้ยกฐานะขึ้นเป็น “อำเภอสีดา” อำเภอสีดาเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาโดยมีพระปรางค์สมัชชอมซึ่งสร้างขึ้นในพุทธศตวรรษที่ 16-17 องค์เดียว สร้างด้วยศิลาแลง เป็นรูปสี่เหลี่ยมย่อมุมมีประตูทางเข้าด้านทิศตะวันออกด้านเดียวส่วนอีก 3 ด้าน เป็นประตูหลอก พระปรางค์ดังกล่าวมีความแตกต่างจากพระปรางค์องค์อื่น ๆ ที่สร้างขึ้นในสมัชชอมที่พบเห็นในประเทศไทย กล่าวคือ ส่วนมากจะเป็นหินทราย เช่น ทับหลัง และกรอบประตูพระปรางค์ดังกล่าว กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถาน เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2479 มีขนาดเนื้อที่ประมาณ 9 ไร่ 2 งาน 29 ตารางวา ตั้งอยู่ที่บ้านสีดา หมู่ที่ 1 ตำบลสีดา นอกจากนี้ยังมีแหล่งโบราณสถานบ่อไก่อแก้ว ซึ่งตั้งอยู่ที่สำนักสงฆ์บ่อไก่อ หมู่ที่ 10 ตำบลสีดา และได้ขึ้นทะเบียนเป็นแหล่งโบราณสถานโดยกรมศิลปากร

3.16.2 ที่ตั้งอำเภอ อาณาเขต ขนาดพื้นที่

อำเภอสีดาตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด ห่างจากจังหวัดไปตามถนนมิตรภาพทางหลวงหมายเลข 202 ระยะทางประมาณ 87 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทาง 342 กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ 170.1 ตารางกิโลเมตร

อาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังต่อไปนี้ ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอบัวลาย จังหวัดนครราชสีมา ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอประทาย จังหวัดนครราชสีมา ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา และด้านทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

3.16.3 ลักษณะภูมิประเทศและลักษณะทางภูมิอากาศ

อำเภอสีดา มีลักษณะเป็นที่ราบสูง เป็นบริเวณที่ราบลุ่มทางตอนเหนือของจังหวัดนครราชสีมา มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 160 - 170 เมตร มีลักษณะเป็นพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดต่ำและมีที่ราบลุ่มบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ พื้นที่โดยส่วนใหญ่ใช้เพื่อการเกษตรกรรม

สภาพอากาศ ภูมิอากาศเป็นแบบร้อน มีความชื้นเล็กน้อย ลักษณะอากาศแบ่งออกได้ 3 ฤดู ดังนี้ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ท้องฟ้าโปร่ง อากาศร้อนถึงร้อนจัด ฤดูฝนเริ่มตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ฝนตกน้อยและบางครั้งฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน และฤดูหนาวเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

3.16.4 ลักษณะด้านเศรษฐกิจ

1) การประกอบอาชีพ จากข้อมูลพื้นฐานพบว่าประชากรในเขตอำเภอเสีดาโดยส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน รองลงมาคือการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป

ตารางที่ 366 แสดงการประกอบอาชีพของประชากรในพื้นที่อำเภอเสีดา

อาชีพ	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่มีอาชีพ	236	284	520
นักเรียน	1,496	1,388	2,884
นักศึกษา	122	147	269
ทำนา	2,932	3,394	6,326
ทำไร่	5	1	6
ทำสวน	1	0	1
ประมง	0	0	0
ปศุสัตว์	1	3	4
รับราชการ	97	79	176
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	0	2	2
พนักงานบริษัท	20	22	42
รับจ้างทั่วไป	621	525	1,146
ค้าขาย	41	72	113
ธุรกิจส่วนตัว	10	9	19
อื่นๆ	257	281	538
รวมทั้งสิ้น	5,839	6,207	12,046

ที่มา : ข้อมูล จปฐ อำเภอเสีดา (2553)

หมายเหตุ *จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

2) รายได้ จากข้อมูลพบว่ารายได้เฉลี่ยของประชากรอำเภอเสีดามีจำนวน 52,232.74 บาทต่อคนต่อปี และพบว่าตำบลที่มีรายได้สูงสุดคือ ตำบลสามเมืองมีรายได้เฉลี่ยสูงสุดจำนวน 55,127.82 บาทต่อคนต่อปี รองลงมาคือ ตำบลเสีดาที่มีรายได้เฉลี่ยจำนวน 54,275.20 บาทต่อคนต่อปี และพบว่าตำบลที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ตำบลโนนประดู่จำนวน 48,250.21 บาทต่อคนต่อปี รายได้ของประชากรโดยส่วนใหญ่ในพื้นที่นี้มาจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยเฉพาะการปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลังและอื่น ๆ

ตารางที่ 367 แสดงรายได้แยกรายตำบลของอำเภอเสีดา

ลำดับ	ตำบล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	โนนประคู้	48,250.21
2	โพนทอง	49,743.24
3	สามเมือง	55,127.82
4	เสีดา	54,275.20
5	หนองตาดใหญ่	53,024.87
เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่		52,232.74

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสีดา (2553)

หมายเหตุ *รายได้เฉลี่ยต่อคนในพื้นที่หนึ่งๆเป็นรายได้รวมของทุกครัวเรือนในพื้นที่นั้นหารด้วยจำนวนคนทั้งหมดในพื้นที่

3) รายจ่าย ในพื้นที่อำเภอเสีดามีการสำรวจค่าใช้จ่ายของประชาชนทั้ง 10 ตำบล เรื่อง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 368 แสดงรายจ่ายภาพรวมจำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอเสีดา

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	15,878,996
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	15,878,996
ค่าสารเคมีเพื่อการผลิต	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	32,587,265
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	32,587,265
ค่าจ้าง ค่าแรงงาน ค่าเช่า	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	24,113,258
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	24,113,258
ค่าเครื่องจักรต่าง ๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	21,991,045
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	0
	จำนวนรวม	21,991,045
ค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อข่าวสาร	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	8,312,215
	จำนวนรวม	8,312,215

ตารางที่ 368 แสดงรายจ่ายภาพรวมจำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอเสีดา (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้ออาหารที่จำเป็น	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	49,457,105
	จำนวนรวม	49,457,105
ค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อขนมกรูบกรอบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	14,897,252
	จำนวนรวม	14,897,252
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	13,006,518
	จำนวนรวม	13,006,518
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	7,222,346
	จำนวนรวม	7,222,346
ค่ารักษาพยาบาล ค่ายา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	6,669,556
	จำนวนรวม	6,669,556
ค่าใช้จ่ายในด้านการศึกษา	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	26,700,650
	จำนวนรวม	26,700,650
ค่าการเดินทาง (ค่าน้ำมันรถ ค่าโดยสาร)	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	18,313,594
	จำนวนรวม	18,313,594
ค่าน้ำ ค่าไฟ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	12,111,233
	จำนวนรวม	12,111,233
ค่าโทรศัพท์ บัตรเติมเงิน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	10,697,768
	จำนวนรวม	10,697,768

ตารางที่ 368 แสดงรายจ่ายภาพรวมจำแนกตามประเภทของรายจ่าย ของอำเภอเสีดา (ต่อ)

ประเภทรายจ่าย	รายจ่าย	จำนวนเงิน (บาท)
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	11,780,973
	จำนวนรวม	11,780,973
ค่าบันเทิง หวย และการพนัน	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	4,294,275
	จำนวนรวม	4,294,275
ค่าบุหรี่ยี่ห้อ ยาสูบ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	4,039,009
	จำนวนรวม	4,039,009
ค่าใช้จ่ายอื่นๆ	รายจ่ายที่เป็นต้นทุนการผลิต (บาท)	0
	รายจ่ายในการอุปโภคบริโภค (บาท)	24,775,280
	จำนวนรวม	24,775,280
รวมทั้งหมด		306,848,338

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดนครราชสีมา (2553)

4) หนี้สินและ เงินออม จากข้อมูลธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ปี พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรอำเภอเสีดา กู้เงินจาก ธกส. เป็นเงินทั้งหมด 303 ล้านบาท แบ่งเป็นเงินกู้เพื่อการประกอบอาชีพจำนวน 256 ล้านบาท กู้เพื่อการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต จำนวน 23 ล้านบาท และกู้เพื่อการชำระหนี้ในระบบและอื่น ๆ จำนวน 24 ล้านบาท

5) กลุ่มองค์กร

ก. กลุ่มองค์กรชุมชนและ องค์กรทางสังคมที่เข้มแข็งในพื้นที่อำเภอเสีดา มีกลุ่มประเภทกลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ดังนี้

ตารางที่ 369 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอเสีดา

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ประธาน/สถานที่ติดต่อ
กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตระดับหมู่บ้าน 49 กลุ่ม	3,975	การรวมตัวเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านเงินทุน มีเงินหมุนเวียน 6,472,163 บาท	ไม่มีข้อมูล
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ตำบลโพหนอง	4,122	เรียนรู้การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียน	นายวรากร เขียนนอก 160 หมู่ 1 ต.โพหนอง

ตารางที่ 369 แสดงกลุ่มองค์กรในพื้นที่อำเภอสีดา (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ประธาน/สถานที่ติดต่อ
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ตำบลสีดา	728	เรียนรู้การบริหารจัดการ เงินทุนหมุนเวียน	นาย บุญหนา แสนมีมา 70 หมู่ 8 ต.สีดา
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ตำบลโนนประคู้	814	เรียนรู้การบริหารจัดการ เงินทุนหมุนเวียน	นาย พิศ ประดิษฐ์ 29 หมู่ 7 ต.โนนประคู้
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ตำบลสามเมือง	760	เรียนรู้การบริหารจัดการ เงินทุนหมุนเวียน	นาย สุนทร ปะวะขัง หมู่ 3 ต.สามเมือง
เครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน ตำบลหนองตาใหญ่	868	เรียนรู้การบริหารจัดการ เงินทุนหมุนเวียน	นาย ฉัตร เหล่ากำพี้ 245 หมู่ 1 ต.หนองตาใหญ่
ชมรม อสม. อำเภอสีดา	250	ดูแลเรื่องสาธารณสุขขั้น พื้นฐานในชุมชนท้องถิ่น	นางนารี อภัยนอก 52 หมู่ 10 ต.โนนทอง

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสีดา (2554)

ข. กลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการโอท็อป อำเภอสีดา จังหวัดนครราชสีมา มีดังนี้

ตารางที่ 370 แสดงรายชื่อกลุ่มโอท็อป ที่อยู่และประธานกลุ่ม พื้นที่อำเภอสีดา

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ประธาน
ทอผ้าไหม	32	ผ้าทอพื้นเมืองลวดลายต่าง ๆ	บ้านเมืองสูง หมู่ 8 ต.หนองตาใหญ่
กลุ่มทอผ้าไหม	35	ทอผ้าไหมจากการเลี้ยงเอง	บ้านหนองเทียมพัฒนา หมู่ 9 ต.หนองตาใหญ่
กลุ่มพัฒนาเพื่อการผลิต	50	แปรรูปอาหาร	แม่บ้านบ้านเสว หมู่ 6 ต.โนนประคู้
กลุ่มขนมจีน	45	ผลิตขนมจีนจำหน่าย	บ้านหินแห่ หมู่ 8 ต.สีดา
กลุ่มสตรีทอผ้า	35	ทอผ้าไหมจากการเลี้ยงเอง และแปรรูป	บ้านดอนสะแบง หมู่ 6 ต.หนองตาใหญ่
กลุ่มทอผ้าไหม	43	ทอผ้าไหมจากการเลี้ยงเอง	บ้านหนองตาใหญ่ หมู่ 1 ต.หนองตาใหญ่

ตารางที่ 370 แสดงรายชื่อกลุ่มโอท็อป ที่อยู่และประธานกลุ่ม พื้นที่อำเภอเสีดา (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	สมาชิก (คน)	กิจกรรมหลัก	ประธาน
กลุ่มทอผ้า	54	ทอผ้าไหมจากการเลี้ยงเอง	บ้านหนองไข้เหี้ย หมู่ 11 ต.เสีดา
กลุ่มทอเสื่อกก	22	สานเสื่อกก และแปรรูป	บ้านโนนกก หมู่ 5 ต.สามเมือง
กลุ่มทอผ้า	21	ทอผ้าไหมจากการเลี้ยงเอง	บ้านหญ้าคา หมู่ 5 ต.เสีดา
กลุ่มพัฒนาอาชีพขนม	34	แปรรูปผลผลิตการเกษตร	บ้านโนนเมือง หมู่ 3 ต.เสีดา
กลุ่มหนองจะบกหม่อน ไหม	35	ทอผ้าพื้นเมืองจากไหมที่เลี้ยง เอง	บ้านหนองจะบก หมู่ 3 ต.หนองตาใหญ่

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเสีดา (2554)

3.16.5 ลักษณะทางสังคม

1) อำเภอเสีดา มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมดจำนวน 5,082 ครัวเรือน มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 20,496 คน เป็นชายจำนวน 10,271 คน เป็นหญิงจำนวน 10,225 คน มีครัวเรือนจำนวน 5,082 ครัวเรือน

ตารางที่ 371 แสดงจำนวนครัวเรือน และจำนวนประชากรจำแนกตามเพศ ในเขตอำเภอเสีดา

ตำบล	ครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
โนนประคู้	917	1,930	1,937	3,867
โพนทอง	798	1,650	1,628	3,278
สามเมือง	1,115	2,100	2,185	4,285
เสีดา	812	1,806	1,739	3,545
หนองตาใหญ่	1,440	2,785	2,736	5,521
รวม	5,082	10,271	10,225	20,496

ที่มา : รายงานสถิติจำนวนประชากร และบ้าน อำเภอเสีดา (ข้อมูลเดือนธันวาคม 2554)

จากการสำรวจจำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริง ณ วันสำรวจ ผลการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานระดับอำเภอ (จปฐ.2) ปี พ.ศ. 2553 พบว่าอำเภอเสีดา มีประชากรจำแนกตามช่วงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 372 แสดงช่วงอายุของประชากรจำแนกตามเพศ ในอำเภอสีดา

ช่วงอายุประชากร (ปี)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนรวม (คน)
น้อยกว่า 1 ปี	48	44	92
1 – 2	147	136	283
3 – 5	271	260	531
6 – 11	617	588	1,205
12 – 14	424	357	781
15 – 17	325	316	641
18 – 25	461	427	888
26 – 49	1,724	1,926	3,650
50 – 60	926	1,013	1,939
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	896	1,140	2,036
รวมทั้งหมด	5,839	6,207	12,046

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอสีดา (2553)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

2) ด้านการศึกษา

ก. ระดับการศึกษาของประชากรในพื้นที่อำเภอสีดา โดยส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา ในช่วงชั้น ป.4 - ป.6 รองลงมาคือ ผู้ที่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 373 แสดงระดับการศึกษาของประชากรอำเภอสีดา

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ไม่เคยศึกษา	199	190	389
ต่ำกว่า ป.4	527	554	1,081
ป.4-6	3,176	3,688	6,864
ม.ศ. 1-3	26	6	32
ม.1-3	717	617	1,334
ม.ศ.4-5	14	15	29
ม.4-6	413	408	821
ปวช.	57	50	107

ตารางที่ 373 แสดงระดับการศึกษาของประชากรอำเภอเสีดา (ต่อ)

ระดับการศึกษา	เพศ		รวม (คน)
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	
ปวส.	82	87	169
ปริญญาตรี	136	163	299
ปริญญาโท	9	4	13
ปริญญาเอก	2	0	2
อื่นๆไม่ระบุ	481	425	906
รวมทั้งสิ้น	5,839	6,207	12,046

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสีดา (2553)

หมายเหตุ : จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่จริงจากการสำรวจนี้ อาจไม่เท่ากับจำนวนประชากรที่มีอยู่ในทะเบียนบ้านได้

ข. สถานศึกษา ครูและนักเรียน พบว่า อำเภอเสีดา มีจำนวน โรงเรียนทั้งหมดจำนวน 18 แห่ง มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจำนวน 5 แห่ง มีจำนวนครูสอนในระดับชั้นประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จำนวน 212 คน มีนักเรียนจำนวน 4,160 คน โดยเฉลี่ยครู 1 คนต่อจำนวนนักเรียน 20 คน

ตารางที่ 374 แสดงสถานศึกษา ครูและนักเรียนในอำเภอเสีดา

ตำบล/เทศบาล	จำนวนโรงเรียน				จำนวนนักเรียน	จำนวนครู
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	ประถม	มัธยม	ขยายโอกาส		
โนนประดู่	1	3	0	0	314	23
โพนทอง	1	3		1	582	37
สามเมือง	1	2	0	0	255	16
เสีดา	1	4	1	0	2,507	99
หนองตาดีใหญ่	1	3		1	502	37
รวม	5	15	1	2	4,160	212

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 6 (2554)

ค. การศึกษานอกระบบ (การศึกษานอกโรงเรียน) อำเภอเสีดา มีศูนย์บริการการศึกษา นอกโรงเรียน หรือศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ระดับอำเภอจำนวน 1 แห่ง มีบุคลากรจำนวน 7 คน และศูนย์การเรียนชุมชนในระดับตำบลทุกแห่ง และเครือข่ายจัดการศึกษา นอกโรงเรียน รวมทั้งเน้นกระบวนการฝึกอาชีพให้กับกลุ่มประชาชนที่มีความสนใจในพื้นที่ด้วย

3) ด้านการสาธารณสุข

ก. สถานบริการด้านการสาธารณสุขและการส่งเสริมคุณภาพชีวิตในพื้นที่อำเภอสีดา มีทั้งสถานบริการของรัฐและของเอกชน ดังนี้

ตารางที่ 375 แสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุข อำเภอสีดา

สถานบริการสาธารณสุข	จำนวน	หมายเหตุ
โรงพยาบาลประจำอำเภอ	0	
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	5	มีเจ้าหน้าที่ประจำ 10 คน
ศูนย์การแพทย์ชุมชน	1	มีเจ้าหน้าที่ 2 คน
คลินิกเอกชน	1	

ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสีดา (2554)

ข. บุคลากรทางด้านสาธารณสุข (ไม่นับรวมเอกชน) อำเภอสีดายังไม่มีโรงพยาบาลประจำอำเภอ ประชาชนที่เจ็บป่วยจะต้องเดินทางไปเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลอำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา โรงพยาบาลอำเภอพล จังหวัดขอนแก่น และโรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา

ค. อัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร อัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พบว่าในปี พ.ศ.2549 – 2553 ในพื้นที่อำเภอสีดา มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากร โดยใช้อัตรา 1 : 1,000 ของประชากร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 376 แสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงประชากรของ อำเภอสีดา

พ.ศ.	จำนวนประชากร	อัตราการเปลี่ยนแปลง
2549	24,220	-
2550	24,146	0.31
2551	24,192	0.19
2552	24,334	0.59
2553	24,344	0.04

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (2553)

4) ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน อำเภอสีดามีสถานีตำรวจภูธร 1 แห่ง ดูแลความสงบเรียบร้อยในพื้นที่อำเภอสีดา นอกจากนี้มีส่วนราชการที่ดูแลเรื่องนี้ดังนี้

ฝ่ายความมั่นคงมีหน้าที่ในดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในพื้นที่ การจัดระเบียบสังคม แก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และความขัดแย้งของประชาชนในงานกิจการหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง งานด้านการข่าว งานด้านการสื่อสาร การดำเนินงาน

ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรม และการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หรือที่ได้รับมอบหมาย

ฝ่ายอำนวยความสะดวกเป็นธรรม เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก การสืบสวนสอบสวน คดีอาญา การเข้าร่วมสอบสวนและควบคุมการสอบสวนคดีอาญา ในหน้าที่ของพนักงานฝ่ายปกครอง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท งานรับเรื่องราวร้องทุกข์และงานศูนย์ดำรงธรรม การแก้ไขปัญหาผู้มีอิทธิพลในพื้นที่และการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

5) ด้านศาสนา ประชาชนในอำเภอเสียดานับถือศาสนาพุทธร้อยละ 99 และศาสนาอื่น ร้อยละ 1 คือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม และศาสนาซิกข์ องค์กรทางศาสนาในพื้นที่อำเภอเสียดา คือ วัด จำนวน 31 แห่ง ที่พักสงฆ์ จำนวน 9 แห่ง ศาลเจ้า จำนวน 1 แห่ง

6) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอเสียดา มีภูมิปัญญาด้านหัตถกรรม เช่น การทอผ้า การทำเครื่องจักสานจากผลิตภัณฑ์ของชุมชน

- ด้านเกษตรกรรม มีปราชญ์เกษตรที่มีความรู้ด้านการเกษตร หลายด้าน เช่น นายร่วม สีดา บ้านเลขที่ 169 หมู่ 3 ตำบลโพหนอง ภูมิปัญญาที่เด่นๆ คือ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ปลุกหญ้าแฝก เพื่อลดการพังหน้าดิน ปั่นหมักดิน และการเลี้ยงปลาด้วยกากเบียร์ เป็นต้น

- ด้านดนตรี ศิลปะ เพลง โคราช เป็น การแสดงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน โดยกลุ่มศิลปินพื้นบ้าน (อนุรักษ์วัฒนธรรมไทย) บ้านแท่น หมู่ที่ 7 บ้านหนองพลวง หมู่ 10 ตำบลโพหนอง อำเภอเสียดา จังหวัดนครราชสีมา ในพื้นที่มีหมอลำเพลงโคราช คือ นางลำไย พานิช ตำบลเสียดา อำเภอเสียดา

7) ด้านวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ประชาชนในอำเภอเสียดา มีศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น ได้แก่ หมอลำ เพลงโคราช

- งานบุญกุ่มข้าวใหญ่ บริเวณสนามหน้าอำเภอเสียดา เป็นประเพณีของชาวอีสาน ซึ่งจะจัดงานดังกล่าวขึ้นภายหลังจากฤดูกาลเก็บเกี่ยวระหว่างวันที่ 5 - 6 กุมภาพันธ์ของทุกปี โดยชาวบ้านจะนำข้าวเปลือกมากองรวมกันที่บริเวณลานคุณย่า เพื่อทำพิธีในตอนเย็น โดยนิมนต์พระสงฆ์ มาสวดเจริญชัยมงคลคาถา และในรุ่งเช้ามีการทำบุญใส่บาตร เพื่อความเป็นสิริมงคลของชีวิตและความเจริญรุ่งเรืองในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม และในตอนบ่ายจะมีการถวายข้าวเปลือกให้กับวัดต่าง ๆ ในเขตพื้นที่อำเภอเสียดา

- งานประเพณีแห่ช้างวัดบ่อไก่อ่แก้ว จัดที่วัดบ่อไก่อ่แก้ว หมู่ 10 ตำบลเสียดา จัดประมาณ กลางเดือนเมษายนของทุกปี เป็นประเพณีที่จัดขึ้นเฉพาะบ้านดอนไก่อ่และบ้านหนองไข้เหี้ย ซึ่งทั้งสองหมู่บ้านเป็นชุมชน โบราณที่มีประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับบ่อไก่อ่แก้ว และสองหมู่บ้านดังกล่าว เดิมประกอบอาชีพเลี้ยงช้าง และทุกวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 5 ของทุก ๆ ปี ควาญช้างและลูกบ้านจะต้องนำ ช้างมาบวงสรวงท้าวกำพร้าวและนางสีดา ณ วัดบ่อไก่อ่แก้ว ประเพณีดังกล่าวจึงได้รับการบอกเล่า และเล่า ขานสืบทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ ถึงป้าภูหริย์และความศักดิ์สิทธิ์ของท้าวกำพร้าวกับนางสีดา และ กำชับให้ลูกหลานได้สืบทอดประเพณีดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบัน

8) ด้านกีฬาและนันทนาการ ในพื้นที่อำเภอสีดา มีพื้นที่ในการออกกำลังกาย และมีสนามกีฬาในโรงเรียนทุกแห่งในพื้นที่ นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีกิจกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาประจำตำบลเพื่อเป็นการกระชับความสัมพันธ์และเป็นการสร้างความสามัคคีของคนในพื้นที่ รวมทั้งเป็นการให้ชุมชนเรียนรู้กระบวนการทำงานเป็นทีม

3.16.6 ลักษณะทางการเกษตร

1) ด้านกสิกรรม อำเภอสีดามีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งสิ้น 33,577 ไร่ ครอบคลุมเกษตรกรจำนวน 2,858 ครอบครัวยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ๆ ได้แก่ การปลูกข้าว มันสำปะหลัง พริก อ้อยโรงงานมีไม่ผลบ้างเล็กน้อยแยกได้ ดังนี้

ตารางที่ 377 แสดงพืชเศรษฐกิจ พื้นที่ปลูก ผลผลิตเฉลี่ยและครัวเรือนที่ปลูก อำเภอสีดา

ลำดับ	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	ผลผลิตโดยเฉลี่ย (กก./ไร่)	จำนวนครัวเรือนที่ปลูก
1	ทำนาข้าว	25,086	450	1,834
2	มันสำปะหลัง	3,466	1,900	232
3	พริก	676	500	338
4	อ้อย	4,231	12,000	433
5	อื่น ๆ	118	ไม่มีข้อมูล	21
รวมพื้นที่เพาะปลูก		33,577		

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอสีดา (2554)

2) ด้านปศุสัตว์ จากข้อมูลสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2553 พบว่าเกษตรกรในอำเภอสีดามีการเลี้ยงสัตว์จำนวน 2,829 ครอบครัวยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตารางที่ 378 แสดงการทำปศุสัตว์ อำเภอสีดา

ลำดับ	จำนวน (ตัว)	จำนวน (ตัว)	จำนวนครัวเรือน
1	โคเนื้อ	7,109	710
2	กระบือ	1,969	394
3	สุกร	1,358	336
4	ห่าน	210	23
5	ไก่	71,443	357
6	เป็ด	6,755	46

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครราชสีมา (2553)

3) ด้านการประมง ในพื้นที่อำเภอสีดามีการส่งเสริมการทำประมงน้ำจืด ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในนาข้าว เลี้ยงปลาในบ่อดิน และเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์ มีครอบครัวเกษตรกรทำการเพาะเลี้ยงปลาน้ำจืดจำนวน 140 ครอบครัว มีพื้นที่เพาะเลี้ยงทั้งหมด 240 ไร่ โดยส่วนใหญ่เน้นการเพาะเลี้ยงเพื่อการบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่ายบ้างเล็กน้อย

3.16.7 ลักษณะทางอุตสาหกรรม

พื้นที่อำเภอสีดาไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ ดังนั้นลักษณะทางอุตสาหกรรมของพื้นที่เป็นอุตสาหกรรมระดับครัวเรือน

3.16.8 ลักษณะทางพาณิชยกรรม

1) ด้านพาณิชยกรรม กิจกรรมทางด้านพาณิชยกรรมในพื้นที่มีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากเป็นอำเภอที่อยู่ไกล จึงเป็นธุรกิจขนาดเล็ก ดังนั้นกิจการทางด้านพาณิชยกรรมมีดังนี้

- มีธนาคารบริการประชาชนในพื้นที่เพียง 1 แห่ง คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) สาขาอำเภอสีดา
- สถานประกอบการร้านค้าส่งจำนวน 6 แห่ง เป็นร้านค้าปลีก 184 แห่ง
- กิจการอสังหาริมทรัพย์จำนวน 1 แห่ง

2) การบริการ อำเภอสีดามีร้านอาหารไว้บริการทั่วไปจำนวน 7 แห่ง ส่วนบริการที่พักโรงแรม รีสอร์ทในพื้นที่ไม่มีบริการ

3) การท่องเที่ยว อำเภอสีดามีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ จำนวน 2 แห่ง คือ

- ปรางค์สีดา ตั้งอยู่ในบริเวณวัดพระปรางค์สีดา ตำบลสีดา ปรางค์สีดามีลักษณะคล้ายปรางค์คู่ที่ตำบลดอนตะหนิน แต่ปรางค์สีดาปิดทึบทั้งสี่ด้าน เป็นโบราณสถานในศาสนาพราหมณ์ ศิลปะแบบเขมรโบราณ ที่ก่อด้วยศิลาแลงจำนวน 1 หลัง มีลวดลายปูนปั้นประดับ หันหน้าไปทางทิศตะวันออก ล้อมรอบด้วยกำแพงแก้ว มีอายุราวพุทธศตวรรษที่ 17-18

- วัดบ่อไก่อ่แก้ว ตั้งอยู่ที่บ้านดอนไก่อ่ หมู่ที่ 10 ตำบลสีดา เป็นสถานที่ประกอบพิธีทางศาสนา มีทัศนียภาพสวยงาม บ่อไก่อ่แก้ว เป็นสระน้ำโบราณสมัยขอมรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ผนังสระก่อด้วยศิลาแลง และในบริเวณบ่อไก่อ่แก้วยังพบหลักศิลาโบราณสมัยขอมสลักภาพพระพุทธรูปประทับสมาธิ พระหัตถ์ทั้งสองข้างแสดงปางวิตรรกะ (แสดงธรรม) ศิลปะขอมราวพุทธศตวรรษที่ 17

3.16.9 ลักษณะทางโครงสร้างพื้นฐาน

1) การคมนาคม การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอสีดากับจังหวัดนครราชสีมา การคมนาคมติดต่อระหว่างอำเภอ และจังหวัด รวมทั้งการคมนาคมภายในตำบล และหมู่บ้านมีรายละเอียด ดังนี้

- ทางหลวงแผ่นดินถนนมิตรภาพ นครราชสีมา - ขอนแก่น (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2)
- ทางหลวงแผ่นดิน ถนนนิเวศน์รัตน์ บัวใหญ่ - ประทาย (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 202)
- ถนนลาดยางกรมโยธาธิการสายบ้านหนองแวง อำเภอบัวลาย –บ้านหนองตาต ตำบลหนองตาตใหญ่ และมีถนนลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านและตำบล จำนวน 22 สาย

เนื่องจากอำเภอเสีจามีเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 202 ตัดผ่าน ณ จุดที่ตั้งของบ้านตลาดนาบุญ ตำบลโพนทอง ซึ่งถือเป็นชุมชนศูนย์กลางของอำเภอเสีจ สามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้โดยสะดวกและรวดเร็ว จึงน่าจะเหมาะสำหรับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น ศูนย์กลางการคมนาคม การพาณิชย์และการอุตสาหกรรม เป็นต้น

2) การโทรคมนาคม ติดต่อสื่อสาร อำเภอเสีจา มีโทรศัพท์พื้นฐาน 152 หมายเลข และโทรศัพท์สาธารณะจำนวน 19 หมายเลข

3) ประปา น้ำดื่ม ประปามาตรฐาน คือ ประปาที่ได้ผ่านเกณฑ์การรับรองคุณภาพน้ำของกรมอนามัย พ.ศ. 2543 มีจำนวน 403 คริวเรือน ส่วนประปาหมู่บ้าน คือ ประปาที่อยู่ในการดูแลของคณะกรรมการอำนวยการ โครงการจัดหาแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคทั่วประเทศ มีจำนวน 5,573 คริวเรือน

4) แหล่งน้ำ แหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ขนาดเล็กและระดับครัวเรือนและระดับชุมชน

ตารางที่ 379 แสดงจำนวนแหล่งน้ำ อำเภอเสีจา ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2554

ประเภทแหล่งน้ำ	2552		2553		2554	
	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง	ทั้งหมด	ที่ใช้ได้ในฤดูแล้ง
บ่อส่วนตัว	141	130	141	130	3	3
บ่อสาธารณะ	57	45	57	45	54	34

ที่มา : ข้อมูล จปฐ. อำเภอเสีจา (2554)

5) ไฟฟ้า มีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทำหน้าที่จำหน่ายไฟฟ้าให้กับประชาชน

3.16.10 ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) ทรัพยากรดิน ลักษณะดินส่วนใหญ่เป็นดินที่ร่วนปนทราย และบางแห่งเป็นดินเค็ม กล่าวได้ว่าดินในพื้นที่อำเภอเสีจามีศักยภาพปานกลางในการเพาะปลูก แต่จะต้องปรับปรุงความสมบูรณ์ของดินให้มากขึ้น ตามสภาพชุดของดิน ในพื้นที่อำเภอเสีจามีชุดดินดังนี้

ชุดดินที่ 18 กลุ่มชุดดินนี้ เป็นดินเค็ม การมีเกลือในดินมากทำให้ยับยั้งการดูดใช้ปุ๋ยของพืช ควรใช้ปุ๋ยขี้หมู หรือใส่อินทรีย์วัตถุ เช่น แกลบ ฟางข้าว ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เพื่อลดความเค็มของดิน และช่วยให้การใช้ปุ๋ยเคมีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ชุดดินที่ 20 กลุ่มชุดดินนี้ ดินเค็ม มีเกลือในดินสูงไม่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว เนื่องจากสภาพพื้นที่ค่อนข้างสูงและมีความลาดชัน ยากต่อการกักเก็บน้ำสำหรับปลูกข้าว

ชุดดินที่ 40 คือ ชุดดินหุมพวง เป็นดินลึกมาก ดินบนมีลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สีน้ำตาลปนแดง ดินล่างตอนบนเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วนเหนียวปนทรายในดินล่าง มีสีแดงหรือสีแดงเข้ม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงปานกลาง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ดินค่อนข้างเป็นทราย อาจขาดน้ำในฤดูฤดูแล้งทำให้เกิดการชะล้างและมีผลต่อการเจริญเติบโตของพืชสูง เป็นดินที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ เช่น ปอ ฝ้าย มันสำปะหลัง และไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง

2) ทรัพยากรน้ำ ในพื้นที่มีแหล่งน้ำ ดังนี้ ลำห้วยยางยาวประมาณ 39 กิโลเมตร ลำห้วยแยะ ยาวประมาณ 32 กิโลเมตร ลำห้วยกระเบื้อง ยาวประมาณ 17 กิโลเมตร ลำห้วยหญ้าคา ยาวประมาณ 16 กิโลเมตร

3) ทรัพยากรป่าไม้ ในสภาพปัจจุบันกิ่งอำเภอสีดาไม่มีพื้นที่ป่าไม้สำคัญ

3.16.11 ด้านการเมือง

1) การเมืองระดับชาติ ในพื้นที่การแข่งขันกันทางการเมืองไม่รุนแรงมากนัก เนื่องจากเป็นอำเภอเล็ก และประชาชนในพื้นที่มีทิศทางและแนวโน้มการเลือกตั้งที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ว่าใครจะได้เป็นผู้แทนจากพื้นที่ นอกจากนี้กลุ่มการเมืองระดับประเทศก็ทำงานเชื่อมกับท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นผู้อุปถัมภ์ในบางเรื่องบางประเด็น

2) การเมืองระดับท้องถิ่น ในพื้นที่อำเภอสีดามีการแข่งขันทางการเมืองระดับท้องถิ่น อยู่พอสมควร และเป็นการเมืองระบบอุปถัมภ์จากการเมืองระดับชาติผู้การเมืองระดับท้องถิ่น ผู้นำท้องถิ่นหลายคนเป็นฐานคะแนนเสียงให้กับนักการเมืองระดับชาติ และการได้มาซึ่งอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการซื้อสิทธิขายเสียง และการมีเครือข่ายหรือเครือข่ายจำนวนมาก การทำงานของผู้บริหารท้องถิ่นเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นหลัก มากกว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน หรือเป็นลักษณะการทำงานที่ไม่ได้มุ่งเน้นไปสู่การแก้ปัญหาที่แท้จริงของประชาชน

3) การเมืองภาคพลเมือง พบว่าพื้นที่อำเภอสีดามีขบวนการการเมืองภาคประชาชน จับเคลื่อนอยู่ในพื้นที่ และได้มีการรวมกลุ่มเป็นองค์กรของภาคประชาชน คือ สภาองค์กรชุมชนตำบลต่าง ๆ ที่ทำงานเชื่อมกับทางสภาพัฒนาการเมือง และสถาบันพระปกเกล้า และยังทำงานเชื่อมเครือข่ายกับองค์กรภาคีอื่น ๆ ในระดับจังหวัดด้วย

นอกจากนี้ยังมีกลุ่มผู้สนใจเรื่องทางการเมืองอื่น ๆ ที่มีความสนใจเฉพาะกลุ่ม เฉพาะเรื่อง เฉพาะประเด็น เช่น การต่อต้านคอร์รัปชัน การทำงานตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลและอื่น ๆ

3.16.12 ด้านการจัดการภาครัฐการส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

การจัดระเบียบการปกครองในเขตท้องที่ของอำเภอเสีดา จำแนกการปกครองตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พุทธศักราช 2534 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ ดังนี้

1) หน่วยงานราชการส่วนกลาง ในพื้นที่อำเภอเสีดา มีหน่วยงานราชการส่วนกลาง คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

2) หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค ได้แก่ ที่ทำการปกครองอำเภอ ฝ่ายทะเบียนและบัตร สถานีตำรวจภูธร สำนักงานที่ดิน สำนักงานสรรพากร สำนักงานสถิติ สำนักงานเกษตร สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานศึกษาธิการ และหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น

3) หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ได้แก่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข

4) การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น อำเภอเสีดา มีการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ คือ

ก. องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีศูนย์ประสานงานองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอเสีดา จำนวน 1 แห่ง

ข. องค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมดจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลเสีดา องค์การบริหารส่วนตำบลโพนทอง องค์การบริหารส่วนตำบลโนนประคู้ องค์การบริหารส่วนตำบลสามเมือง และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองดาดใหญ่

ค. เทศบาล อำเภอเสีดา มีเทศบาลตำบลจำนวน 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลเสีดา

5) อำเภอเสีดา แบ่งการปกครองตามพระราชบัญญัติปกครองท้องที่ พุทธศักราช 2457 ออกเป็น 5 ตำบล 53 หมู่บ้าน

ตารางที่ 380 แสดงจำนวนหมู่บ้าน อำเภอเสีดา

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
เสีดา	10	บ้านเสีดา บ้านหนองเรือ บ้านโนนเมือง บ้านเก่า บ้านหญ้าคา บ้านหนองแจ้ บ้านหินแห่ บ้านถนนหัก บ้านคอนโค้ง และบ้านไข้เหี้ย
โพนทอง	12	บ้านทางพาดเสีดา บ้านสิงลง บ้านโนนสัง บ้านมะค่า บ้านหนองโน บ้านน้อย บ้านตลาด บ้านแท่น บ้านไต้ บ้านโพนทอง บ้านหนองม่วง และบ้านหนองปรือ
โนนประคู้	9	บ้านดอนม่วง บ้านทองกลางใหญ่ บ้านโนนประคู้ บ้านสำโรง บ้านเสว บ้านหนองสะแก บ้านหนองอ้ายแหนบ บ้านจิวเก่า และบ้านโนนสะอาด

ตารางที่ 380 แสดงจำนวนหมู่บ้าน อำเภอสีดา (ต่อ)

ตำบล	จำนวนหมู่บ้าน	รายชื่อหมู่บ้าน
สามเมือง	12	บ้านแม่แฝกน้อย บ้านหนองจิก บ้านปอบิด บ้านสามเมือง บ้านโนนเมือง บ้านกุกสะซอน บ้านแฝก (1) บ้านแฝก (2) บ้านโนนกกอก บ้านโนนกกอก บ้านชาติ และบ้านตะคร้อ
หนองตา ใหญ่	10	บ้านหนองตาใหญ่ บ้านหนองตาใหญ่ บ้านหนองตาใหญ่ บ้านหัวนา บ้านดอนเต็ง บ้านดอนตะแบง บ้านโสกนกเต็น บ้านดอนดู่ บ้านหัวนาคำ และบ้านเทียมพัฒนา
รวม	53	

ที่มา : รวบรวมโดยคณะทำงาน โครงการทศวรรษใหม่ ปฏิรูปโคราช ปฏิรูปประเทศไทย อำเภอสีดา (2554)

3.16.13 การวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอสีดา

จากการจัดการประชุม ผู้เข้าร่วมประชุมได้มีส่วนร่วมในการระดมสมองและวิเคราะห์ศักยภาพของอำเภอดังนี้

1) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่เป็นปัจจัยหนุนและปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนหรือปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาพื้นที่อำเภอสีดา สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 381 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอสีดา

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ก.ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์คนในชุมชนได้ใช้อุปโภคบริโภคตลอดปีมีที่ดินเหมาะสำหรับการทำการเกษตรในชุมชน - เป็นอำเภอที่อยู่บนที่ราบสูงไม่ค่อยประสบกับปัญหาภัยน้ำท่วม - ในชุมชนมีแหล่งสมุนไพรไว้ใช้ทำยารักษาโรคได้ด้วยตนเอง - มีเส้นทางคมนาคมเชื่อมระหว่างอำเภอและจังหวัดที่สะดวกสบาย - เป็นพื้นที่ที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมทำให้ไม่มีมลพิษทางอากาศและมลพิษทางน้ำ 	<p>ก.ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีที่ทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง และการจัดการขยะที่ไม่เป็นระบบ - มีการตัดไม้ทำลายป่า เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ทางด้านเกษตรและอื่น ๆ - เส้นทางคมนาคมในพื้นที่เชื่อมระหว่างตำบลหมู่บ้านยังไม่ได้มาตรฐาน - ระบบไฟฟ้ายังไม่ครอบคลุมทุกหลังคาเรือน - คุณภาพของดินไม่ดี และเสื่อมลงทุกวัน

ตารางที่ 381 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเสีดา (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีระบบกองทุนหมู่บ้าน มีความสามัคคี ครอบครัวค่อนข้างอบอุ่น มีการอพยพแรงงานน้อย - มีการพบปะ ประชุมกันในชุมชนอย่างต่อเนื่อง - ประชาชนในพื้นที่มีการร่วมมือกันทุกด้าน ในชุมชนเดียวกัน - มีกลุ่มจิตอาสาต่างๆมีส่วนช่วยด้านสุขภาพ ชุมชนเป็นอย่างดี เช่น อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาพัฒนาชุมชน อาสาสมัครเกษตร และอื่น ๆ - มีเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่รับผิดชอบมีความเข้มแข็งต่อหน้าที่ - มีการตรวจสุขภาพประจำปีมีการจัดการออกกำลังกายให้แก่ประชาชนทั่วไป - มีสถานบริการด้านสาธารณสุขให้ความช่วยเหลืออย่างทั่วถึง - มีการประชาสัมพันธ์โรคติดต่อให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงผ่านทางกระจายข่าว - มีสถานศึกษารองรับการให้การศึกษาใกล้บ้าน และมีศักยภาพที่ดี 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาเยาวชนทะเลาะวิวาท เทียวกลางคืน ดื่มสุรา เด็กผู้หญิงตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร มีการมั่วสุมเล่นการพนันบางพื้นที่ - การพัฒนาพื้นที่ในบางครั้งต่างคนต่างทำไม่มีการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรภาคี - ผู้นำในชุมชนขาดความรู้ความสามารถและทักษะในการพัฒนาพื้นที่ - ปัญหาการว่างงานหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยว - ขาดเครื่องมือทางการแพทย์ ขาดบุคลากรทางการแพทย์รักษาเฉพาะด้าน - ประชาชนในพื้นที่ติดสุรา และสิ่งเสพติดอื่นๆ - ประชาชนพึ่งตนเองในเรื่องการดูแลสุขภาพไม่ได้ และมีจำนวนผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง เพิ่มมากขึ้นผลมาจากการรับประทานอาหารที่ไม่ถูกต้อง - ประชาชนในพื้นที่ขาดความรู้ ทักษะในการพัฒนาอาชีพของตนเอง - โครงการพัฒนาอาชีพต่าง ๆ ไม่มีทุนสนับสนุนที่เพียงพอและไม่มีอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่ได้คุณภาพ - ช่องว่างการพัฒนาระหว่างเยาวชนกับผู้ใหญ่ที่มีมากเกินไป ทำให้สื่อสารกันไม่ค่อยเข้าใจ - ความสัมพันธ์ของประชาชนในพื้นที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงไป เป็นลักษณะต่างคนต่างอยู่มากขึ้น และมุ่งหาประโยชน์เพื่อตนเองเป็นสำคัญ - เยาวชนไม่เชื่อฟังพ่อแม่ผู้ปกครอง และมีความมั่นใจในตัวเองสูง

ตารางที่ 381 วิเคราะห์ศักยภาพ จุดแข็งและจุดอ่อน ของอำเภอเสีดา (ต่อ)

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำนาข้าวมีการผลิตเมล็ดข้าวหอมมะลิพันธุ์ดี - มีกลุ่มอุตสาหกรรมในครัวเรือน การผลิตผ้าไหมคุณภาพดี กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มผู้เลี้ยงปลา - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาอาชีพของพื้นที่ 	<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรบางรายไม่มีที่ทำกิน - เกษตรกรไม่มีความรู้ และทักษะในการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ - ประชาชนในพื้นที่มีปัญหาหนี้สินสูง ทั้งจากการลงทุนทำการเกษตรและอื่น ๆ - ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรที่สูงขึ้นทุกปี แต่ประชาชนไม่ทราบวิธีการลดต้นทุนการผลิต
<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนในพื้นที่ยอมรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกผู้นำชุมชน - ประชาชนในพื้นที่มีความกระตือรือร้นในการเลือกตั้ง 	<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการซื้อสิทธิขายเสียงในพื้นที่ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ - ผู้นำชุมชนยังขาดความรู้ความสามารถ - ผู้นำบางครั้งมีการวางตัวไม่เป็นกลางเมื่อมีความขัดแย้งเกิดขึ้น - คนดีมีความสามารถและคนเก่งไม่ได้รับการเลือกตั้งเพราะไม่มีเงิน - ประชาชนถูกปลูกฝังเรื่อง “เงินไม่มากไม่เป็น” - มีการทะเลาะกันแตกความสามัคคีทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้ง
<p>จ.ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีประเพณีแห่ช้างบ่อไก่อแก้ว - มีประเพณีการทำบุญกลางบ้านเลี้ยงศาลปู่ตาประจำหมู่บ้าน - ให้ความสำคัญด้านการศึกษาส่งบุตรหลานเข้าเรียนเป็นส่วนมาก - มีความร่วมมือจัดกิจกรรมประเพณีอำเภอเช่นงานบวงสรวงย่าโม - มีศิลปินสืบทอดวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น เพลงโคราช หมอลำ 	<p>จ.ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ชาวชนในพื้นที่ไม่สนใจสืบทอดประเพณีและรับวัฒนธรรมต่างชาติมากเกินไป - ความคิดของคนสมัยใหม่ ให้ความสำคัญต่อประเพณี วัฒนธรรมเดิมลดน้อยลง และมีความเชื่อมั่นในความคิดของตนเองเป็นหลัก

2) การวิเคราะห์ โอกาส และอุปสรรคหรือข้อจำกัด ผลการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อกระบวนการพัฒนาพื้นที่อำเภอเสีดา สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 382 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้าน โอกาส และอุปสรรค ของอำเภอเสีดา

โอกาส	อุปสรรค / ข้อจำกัด
<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - รัฐบาลมีนโยบายพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึงและครอบคลุมทุกพื้นที่ - รัฐมีนโยบายการขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน 	<p>ก. ด้านกายภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่มีสภาพที่เสื่อมโทรมลงมากขึ้น - เกิดภาวะวิกฤติทางด้านสภาพทางภูมิอากาศที่มีผลกระทบทำให้เกิดน้ำท่วม ภัยแล้งที่ยากต่อการคาดเดาสถานการณ์ - วิกฤติพลังงานที่เกิดขึ้นทุกที่ที่ทำให้มีผลกระทบต่อวิถีการผลิตของเกษตรกร
<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ อย่างจริงจังและอยากให้มีงบประมาณสนับสนุน - ได้รับงบประมาณพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการติดต่อ - กระแสการดูแลสุขภาพด้วยทางเลือกใหม่ ที่เป็นโอกาสให้พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการดูแลสุขภาพขึ้นมา และสร้างมูลค่าเพิ่มได้ - รัฐบาลมีนโยบายเรียนฟรี ทำให้ลูกหลานเกษตรกรมีโอกาสทางการศึกษามากขึ้น - นโยบายประกันสุขภาพของรัฐที่ทำให้ประชาชนเข้าถึงการบริการของรัฐได้อย่างเท่าเทียม 	<p>ข. ด้านสังคม (การศึกษา ครอบครัว เยาวชน กลุ่มอาชีพ ภูมิปัญญา)</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้เกิดปัญหาที่ซับซ้อนมากขึ้น - การแพร่ระบาดของยาเสพติดที่มีความรุนแรงมากขึ้นทั้งในกลุ่มประชาชนทั่วไปและกลุ่มเยาวชน - คุณภาพการศึกษายังไม่ได้ตอบสนองต่อการจัดการปัญหาในพื้นที่ - สื่อสารที่เป็นสื่อกระแสหลักไม่ค่อยมีการนำเสนอเรื่องราวของท้องถิ่น และนำเสนอข่าวละคร และอื่น ๆ ที่นำไปสู่การสร้างความรู้แรงและสร้างปัญหาทางสังคมมากขึ้น

ตารางที่ 382 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอสีดา (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค / ข้อจำกัด
<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับการสนับสนุนส่งเสริมเมล็ดพันธุ์พืชจากภาครัฐ - มีสภาพพื้นที่เหมาะสมในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและเลี้ยงสัตว์ - มีแหล่งเงินทุนที่เข้าถึงได้ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร - การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทางด้านเกษตรอย่างก้าวกระโดด ที่จะทำให้ประชาชนในพื้นที่เตรียมปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับพื้นที่ตนเอง - สภาวะการขาดแคลนอาหารของประชากรโลกที่เป็นโอกาสให้เกษตรกรพัฒนาผลผลิตทางการเกษตรให้มากยิ่งขึ้น 	<p>ค. ด้านเศรษฐกิจ/อุตสาหกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง ปุ๋ย ยา ค่าแรงงาน - ราคาสินค้าทางการเกษตรต่ำไม่คุ้มทุน - การเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีที่อาจมีผลกระทบต่อแรงงานในพื้นที่ - การเปิดการค้าเสรีที่ทำให้เกษตรกรต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันที่สูงมากขึ้น ในขณะที่เกษตรกรยังไม่มีความพร้อม
<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาผู้นำ ประชาชนทั่วไปให้เรียนรู้และเข้าถึงระบบเทคโนโลยีในชุมชน - มีโอกาสมีตัวแทนที่มีความสามารถหางบประมาณมาพัฒนาท้องถิ่นได้ - เจ้าหน้าที่รัฐเข้ามาฝึกอบรมให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง - มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ทำให้ท้องถิ่นเรียนรู้การบริหารจัดการตนเองได้มากขึ้น - ยุทธศาสตร์การสร้างธรรมาภิบาลของจังหวัดนครราชสีมา และของประเทศไทย 	<p>ง. ด้านการเมืองการปกครอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ระบบอุปถัมภ์มีการแบ่งพรรคแบ่งพวกทำให้ได้ผู้นำที่ไม่มีวิสัยทัศน์ในการทำงานพัฒนา - นักการเมืองบางกลุ่ม โดยเฉพาะการเมืองระดับประเทศเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี - การกระจายอำนาจที่มีอยู่ยังไม่เป็นการกระจายอำนาจที่แท้จริง เป็นเพียงการกระจายงานแต่ยังไม่กระจายคนและงบประมาณลงไปด้วย - ประสิทธิภาพของการทำงานของข้าราชการและนักการเมืองทุกระดับ มีคุณภาพน้อยลง โดยเฉพาะเรื่องจริยธรรมและคุณธรรม - มีความขัดแย้งทางการเมืองในทุกระดับ ทำให้เกิดการบริหารจัดการที่ไม่เป็นระบบและสร้างปัญหาต่อการพัฒนาท้องถิ่น

ตารางที่ 382 วิเคราะห์ศักยภาพ ด้านโอกาส และอุปสรรค ของอำเภอสีดา (ต่อ)

โอกาส	อุปสรรค / ข้อจำกัด
<p>จ.ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐเข้ามาส่งเสริมและสนับสนุนงาน ประเพณีและจัดงานสืบสานวัฒนธรรมให้ ต่อเนื่อง - ภาครัฐให้มีการแสดงออกและส่งเสริมเยาวชนด้านวัฒนธรรมมากขึ้น - ทุกท้องถิ่นได้รับการส่งเสริมประเพณีของ ตัวเอง 	<p>จ.ด้านศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> - สื่อสารทางวิทยุ โทรทัศน์ที่มีการนำเสนอ วัฒนธรรมใหม่ ๆ ทำให้เยาวชนในพื้นที่เกิดการ ลอกเลียนแบบ - การคิดค้นสิ่งใหม่ ๆ และวิธีการใหม่ ๆ มีผลทำ ให้วัฒนธรรมท้องถิ่นเปลี่ยนแปลงไป - การพัฒนาความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทำให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติความเชื่อ แบบเดิมหันไปนิยมแบบใหม่ - สื่อต่างชาติเข้ามาครอบงำทำให้ความเชื่อและ การปฏิบัติตนของคนรุ่นใหม่เปลี่ยนไป - วัฒนธรรมขาดความสมดุล กล่าวคือ วัฒนธรรม ทางวัตถุ ความอยู่ดีกินดี ความสุขทางกายมีความ สะดวกในการครองชีพ มีความเจริญทางวัตถุ มากขึ้นแต่วัฒนธรรมทางจิตใจ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นสูญหายไป ไม่มีความสมดุล จิตใจเสื่อม ลง มีความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ผู้อื่นและส่วนรวม น้อยลง เนื่องจากไม่ยึดทางสายกลาง

3.16.14 ข้อเสนอแนะการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพ

จากการจัดเวทีอำเภอสีดา ที่ประชุมได้นำเสนอให้มีการขับเคลื่อนประเด็นเพื่อนำไปสู่ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นเอกภาพทั้งภาครัฐ (ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น) ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ ประชาชน นักวิชาการ ปราชญ์ชาวบ้าน นักการเมือง และอื่น ๆ รวมทั้งเป็นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ไปพร้อมกับการขับเคลื่อนงานปฏิรูปโคราช จึงมีข้อเสนอแนะ ให้ทำงานผ่านการขับเคลื่อนงานเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นที่ 1 การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อท้องถิ่น เนื่องจาก ประชาชนในพื้นที่เห็นว่าเรื่องศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และความเชื่อของท้องถิ่นมีคุณค่าและมีความหมายในการช่วยจรรโลงสังคม ให้อยู่อย่างมีสติ และใช้ชีวิตที่มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่ไปละเมิด คนอื่น ๆ และเป็นกระบวนการถ่ายทอดคุณค่า ทั้งงดงามของศิลปวัฒนธรรม สู่รุ่นลูกหลานต่อไปด้วย

ประเด็นที่ 2 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจด้านการผลิตและการเกษตร เนื่องจากในพื้นที่ของอำเภอเสีดาประชากรส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร และยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการทำ การเกษตรเพื่อเพิ่มผลิตและลดต้นทุนทางการผลิต รวมทั้งนำไปสู่การรวมกลุ่มทางการเกษตรเพื่อสร้าง อำนาจในการต่อรองราคาสินค้าเกษตรในอนาคต และส่งเสริมการออมเงินอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับชุมชน อำเภอ

ประเด็นที่ 3 การพัฒนาทางด้านสุขภาพ เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ไม่สามารถพึ่งตนเองทาง สุขภาพได้ ดังนั้นการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ดูแลสุขภาพด้วยตนเองจะช่วยลดค่าใช้จ่ายของ ครัวเรือน และแก้ปัญหาสุขภาพของประชาชนในพื้นที่ได้ โดยใช้กระบวนการรณรงค์อย่างต่อเนื่องเรื่อง สำคัญการรับประทานอาหาร โดยการกินร้อน ใช้ช้อนกลาง ล้างมือ การลดอาหารที่รสจัด เช่น เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม และการติดตามเฝ้าระวังโรคตามฤดูกาลโดยองค์กรเครือข่าย แพทย์ พยาบาล โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่

ประเด็นที่ 4 ประเด็นการพัฒนาเด็กและเยาวชน เนื่องจากปัญหาเด็กและเยาวชนในพื้นที่อำเภอ เสีดา มีมากขึ้น และเด็กเป็นคนที่มีความสำคัญในการดูแลและพัฒนาพื้นที่ต่อไป ดังนั้นการจะ พัฒนาเด็กและเยาวชนได้จะต้องมีการทำงานกับสถาบันครอบครัว โดยให้ครอบครัวมีการทำกิจกรรม ร่วมกัน และทางอำเภอให้มีกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเยาวชนและศักยภาพของประชาชนในพื้นที่อย่าง ต่อเนื่องในรูปแบบที่แตกต่างและหลากหลาย